

ASA

Versie **B** voor de gemeente

Architectonische Stedenbouwkundige Aanwijzingen

LRC KERN - 18 februari 2011

opdrachtgever:

Projectbureau Leidsche Rijn

Supervisor Leidsche Rijn Centrum:

Jo Coenen & Co Architecten 3

JO COENEN & CO AMSTERDAM
JCCA
ARCHITECTS
Keizersgracht 126
1015 CW Amsterdam
Tel. +31 (0)20 530 70 10
Fax. +31 20 530 70 11
jcca@jocoenen.com

In samenwerking met:

ASR/Vesteda

JO COENEN & CO AMSTERDAM

0

Inhoudsopgave

1: vertrekpunten uit het stadsontwerp en architectonische ingrediënten

- A. Stedenbouwkundige entiteiten

- a. entiteit = bestanddeel van het stadsontwerp : stedenbouwkundig herkenbare zone
- b. compartiment = bouwsteen van de entiteit en demarcatie
- c. openbare ruimte = ondersteuning van het gewenste stadsbeeld
- d. richtlijnen

-B. Variabelen

karakteristieken t.b.v. de uitwerking van de entiteiten

- a. Plint
- b. Kroon
- c. Schaal/ maat/ geleiding
- d. Kleur en materiaal van de gevels
- e. Accenten

2: architectonische aanwijzingen voor de 5 entiteiten

1. Singel (Grauwaartsingel)
2. Petit Boulevard (Parijsboulevard)
3. Diagonaal en Stadspark (Centrumboulevard en Hof van Monaco)
4. Kernwinkelcircuit en Hof van Bern
5. Benedenstadsp plein (Brusselplein)

- p.s. 1 Context.
- p.s. 2 De mogelijke gevolgen van het voorliggende organisatiesysteem.
- p.s. 3 Entree van de expeditiestraat

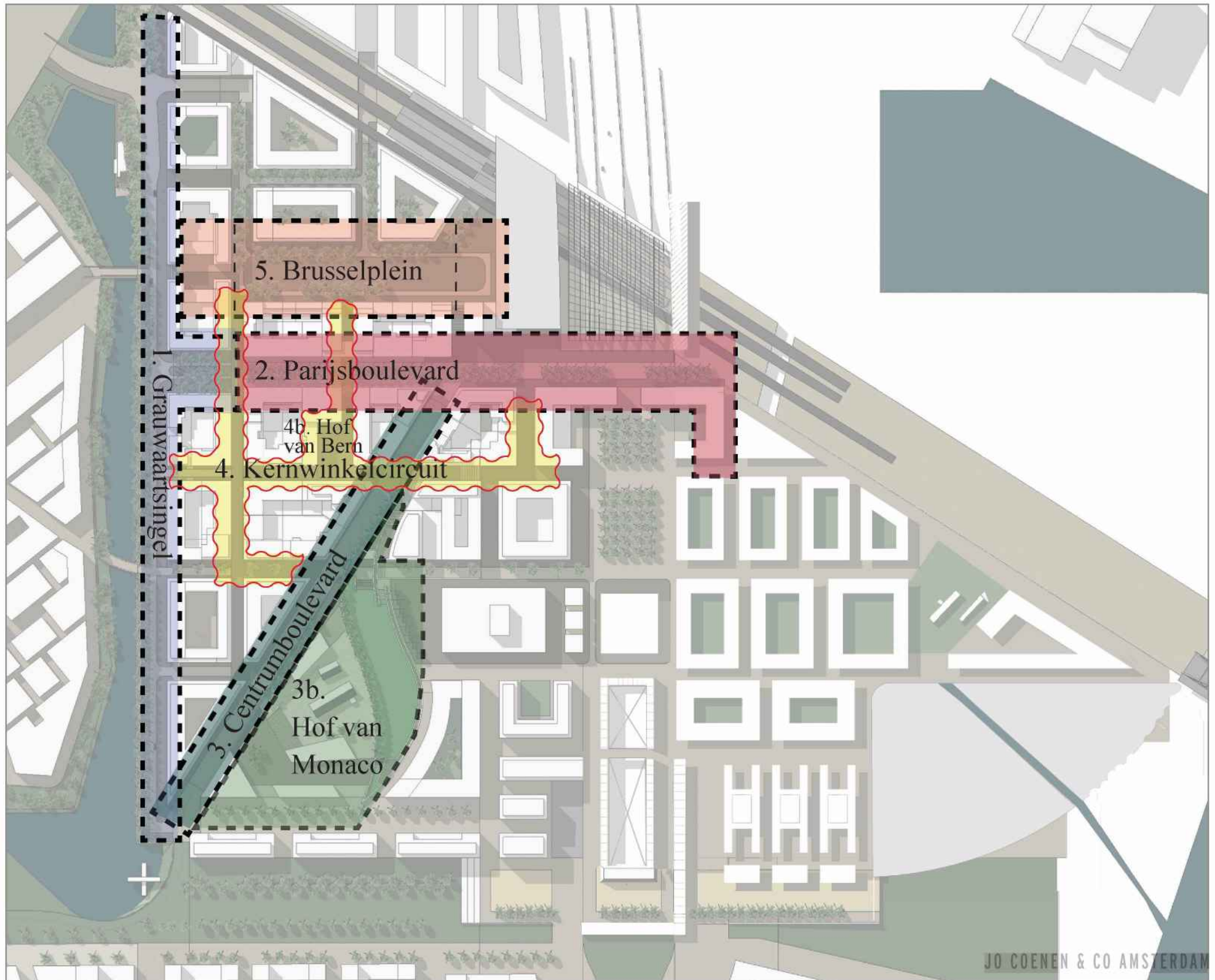
1

vertrekpunten uit het stadsontwerp en
architectonische ingrediënten

A. Stedenbouwkundige Entiteiten

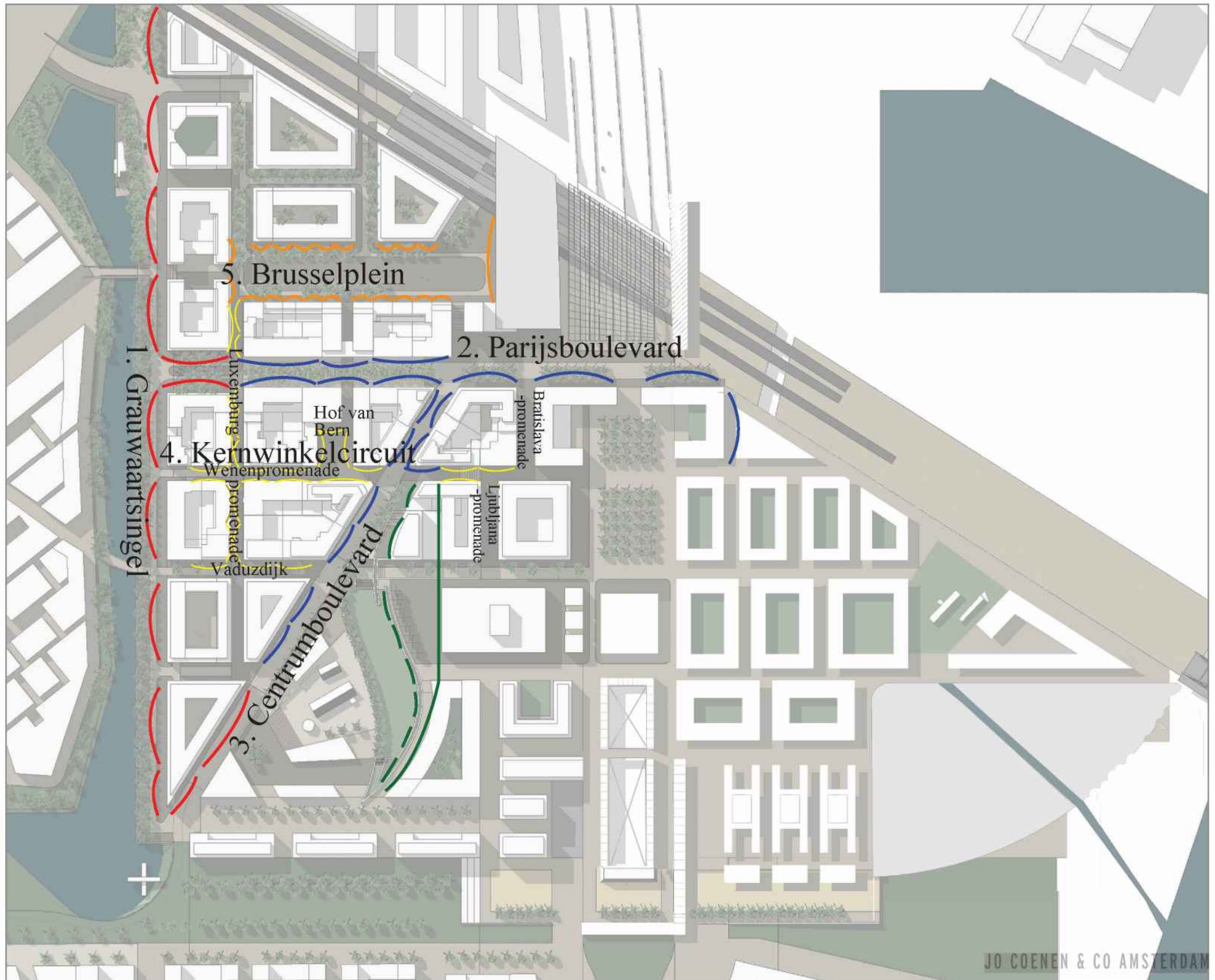
a. Entiteit = bestanddeel van het stadsontwerp : stedenbouwkundig herkenbare zone

LRC is opgebouwd uit reeksen van bouwblokken die gegroepeerd zijn in stedenbouwkundige entiteiten. De context van de entiteiten in Leidsche Rijn Centrum laat zien dat sommige entiteiten verder reiken dan LRC-Kern.

b. compartiment = bouwsteen van de entiteit

Elke entiteit is opgebouwd uit bouwstenen, die samen het gewenste beeld maken. Deze bouwstenen verschillen per entiteit in maat en schaal. Ze beogen differentiatie binnen een stedenbouwkundige samenhang. De overgangen van de ene naar de andere entiteit mogen duidelijk aangezet worden.

b.1 compartimentering LRC-Kern

Uitgangspunt is om het geheel samen te stellen uit “panden” en het verkrijgen van levendigheid en herkenbaarheid. 5 entiteiten moeten ieder op zijn specifieke wijze gestalte krijgen:

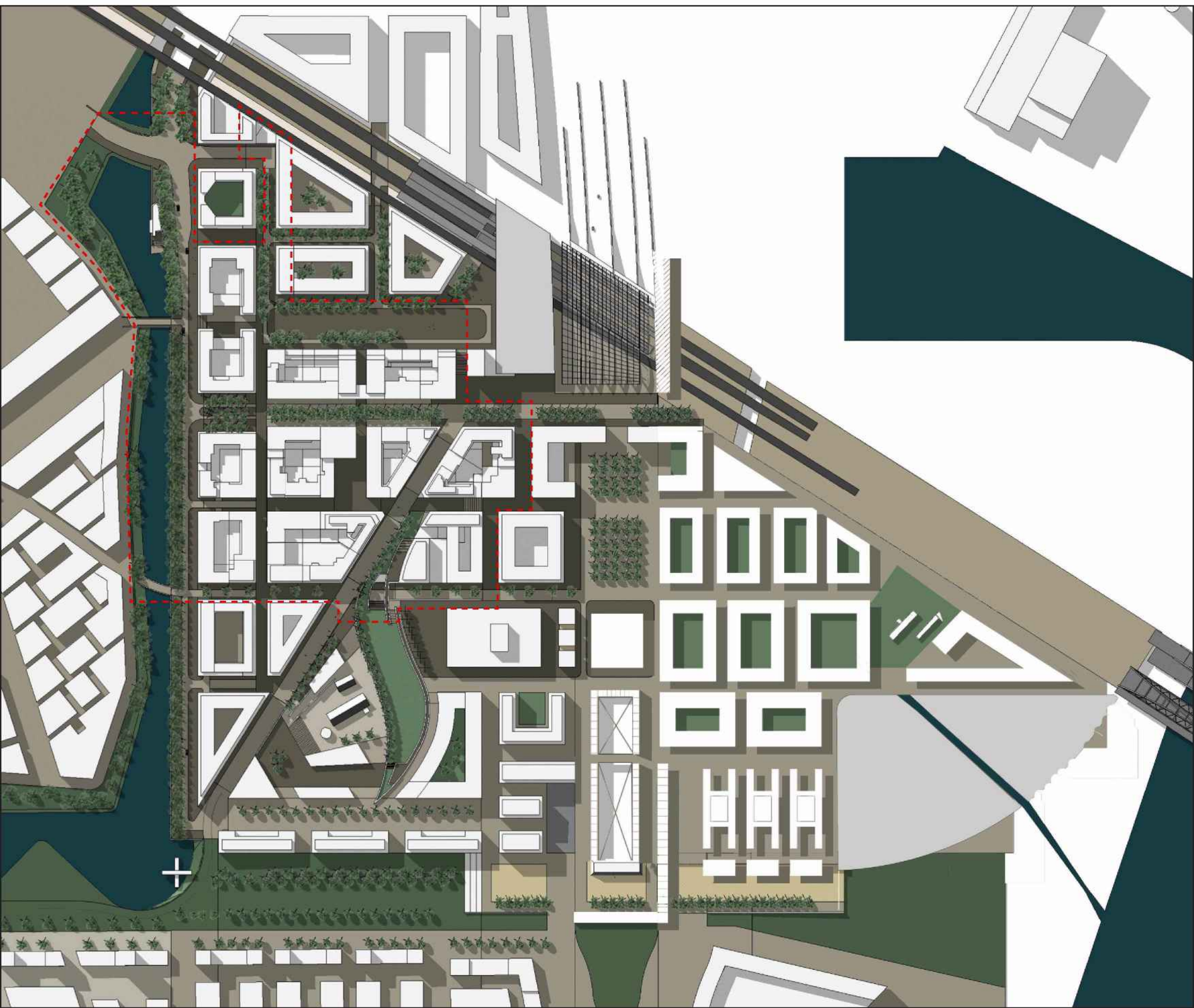
- De Singel (Grauwaartsingel) door middel van slechts 1 compartiment per bouwblok.
- De Petit Boulevard (Parijsboulevard) d.m.v. 3 compartimenten aan de noordzijde en 4 compartimenten aan de zuidzijde, in het kernwinkelgebied.
- De Diagonaal (Centrumboulevard) en Stadstuin (Hof van Monaco) aan weerszijden d.m.v. 2 compartimenten per gevelwand van een bouwblok.
- Het Kernwinkelcircuit (hier bestaande uit de Wenenpromenade, de Vaduzdijk, de Luxemburgpromenade, de Ljubljana-promenade en de Bratislavapromenade) d.m.v. 2 a 3 compartimenten per gevelwand.
- Het Benedenstadsplein (Brusselplein) d.m.v. 5 a 6 compartimenten per gevelwand aan het plein

De beoogde opbouw varieert van een pandsgewijzeschaalgrootte aan het stadsplein, een middelgrote in het kernwinkelgebied tot blok-grootte aan de Singel.

c. openbare ruimte
= ondersteuning van het gewenste stadsbeeld

VO-ip :

Het bureau Lodewijk Baljon landschapsarchitecten draagt zorg voor de uitwerking van de inrichting van het stratenpatroon van de openbare ruimte.

VO inrichtingsplan straten
Lodewijk Baljon landschapsarchitecten

d. beschrijving richtlijnen architectuur en stedenbouw

Inzending ASR/Vesteda Leidsche Rijn Centrum

Naast de beschreven algemene en specifieke uitgangspunten zijn de volgende richtlijnen nogmaals een verduidelijking van de intenties:

- De bouwblokken zijn opgebouwd uit reeksen van verschillende, apart herkenbare gebouwen ‘schouder-aan-schouder’ in de rooilijn geplaatst, in een ‘willekeurig’ ritme.
- In principe staan alle gebouwen architectonisch ‘op de grond’, met een rechte lijn van elkaar gescheiden, met een plint, lijf en dak, twee beëindigingen aan weerszijden en een eigen ontsluiting.
- Aan de straatzijden tonen de gebouwen zich vooral als steenachtige massa met uitgespaarde openingen voor ramen en buitenruimtes; aan de binnenzijden van de bouwblokken openen de gebouwen zich veel verder, met glas, balkons en lichtere kleuren rondom de groene binnentuinen.
- De gebouwen verstaan zich met elkaar als stedelijke gebouwen, in materiaal, detaillering en kleurgebruik; al te opzichtige breuken en contrasten moeten worden vermeden.
- De positie in de stad geeft een aanwijzing over de maat van de verschillende gebouwen: langs de singel en het park vooral één gebouw per blok, langs de hoofdassen in meerderheid grotere gebouwen, in de overige straten vooral minder grote gebouwen, langs het marktplein ook een kleine korrel.
- De hoogte van gebouwen volgt globaal de hoogteontwikkeling van het oplopend maaiveld en versterkt deze; de zonlichtcondities op straat en bij de onderste woonlagen leggen hierbij beperkingen op indien de profielbreedte beperkt is.
- Belangrijke hoeken, met name langs de diagonaal, worden geaccentueerd met een architectonische bekroning.
- Zijgevels die uitsteken boven naastliggende gebouwen moeten met zorg worden behandeld, als onderdeel van het eigen gebouw.
- Langs de boulevard voegt de individuele expressie zich in enige mate naar de langere lijnen van deze stadsstraat; met name de continuïteit en repetitie van de arcade is hierbij van belang.
- In principe zijn de arcades aan weerszijden van de boulevard symmetrisch in hoogte.
- De verspringing in hoogte van gebouwen volgt over het algemeen de hoogteontwikkeling van het maaiveld; met name langs de hoofdassen vertaalt zich dit zonder uitzondering in alleen maar oplopende hoogtes van de bovenzijde van de arcades, in de overige straten is dit minder dwingend voor de hoogte van de plint.
- Langs de bovenlijn van de gebouwen aan de boulevard is dit oplopen minder precies gedefinieerd en afhankelijk van dakvorm, gootlijn, daklijn, set back en dakbeëindiging; hier moet een balans worden gevonden tussen de vermelde samenhang en het belang van de individuele expressie van de gebouwen.
- De bovenlijn in de overige straten volgt uit de optelling van de individuele gebouwen, zij het dat te opzichtige breuken in de hoogteontwikkeling moeten worden vermeden.
- Veel gebouwen hebben een set-back op de bovenste laag, met uitzondering van de gebouwen langs de boulevard; hierdoor blijft de verhouding tussen de arcadehoogte en de hierboven ‘gedragen’ massa in balans.
- De bruto hoogte op de begane grond van alle gebouwen bedraagt minimaal 4,50m om functieverandering door te tijd heen te kunnen accommoderen.
- Aandachtspunten voor de uitwerking liggen verder nog in de realisatie van de singelzijde in het voormalige dubbelgebouw C1 /C1 en het behoud van voldoende gebouwhoogte aan het grote plein ter plaatse van de ‘eengezinswoningen’, waarbij geldt dat de dakbeëindiging of gootlijn minimaal boven de 4e bouwlaag moet vallen en de inrichting van het winkelplein waar met architectonische middelen aan de omringende bebouwen en/of door het uitnutten van de hoogteverschillen in de inrichting van de openbare ruimte en/of door strategische plaatsing van een paviljoen o.i.d. een ruimtelijke geleiding wordt gerealiseerd tussen doorgaande winkelstraten en de verblijfskwaliteit van het plein.

B. Variabelen

- a. Plint
- b. Kroon
- c. Schaal/ maat/ geleding
- d. Kleur/materiaal
- e. Accenten

a. PLINT

De samenhang per entiteit wordt ook door richtlijnen voor de plint versterkt. Op het maaiveld wordt voor de voetganger een verkeersluwe zone gecreëerd door middel van arcades.

- Aan de Singel heeft de plint één hoogte, wel kan de plint doorbroken worden door bijzonder gedetailleerde entree's.
- De Petit Boulevard heeft een oplopende plint.
- In het Kernwinkelcircuit loopt de plint met het maaiveld mee op.
- Het Benedenstadsplein heeft een per demarcatie varieërende plint die de eigenheid van de panden benadrukt.

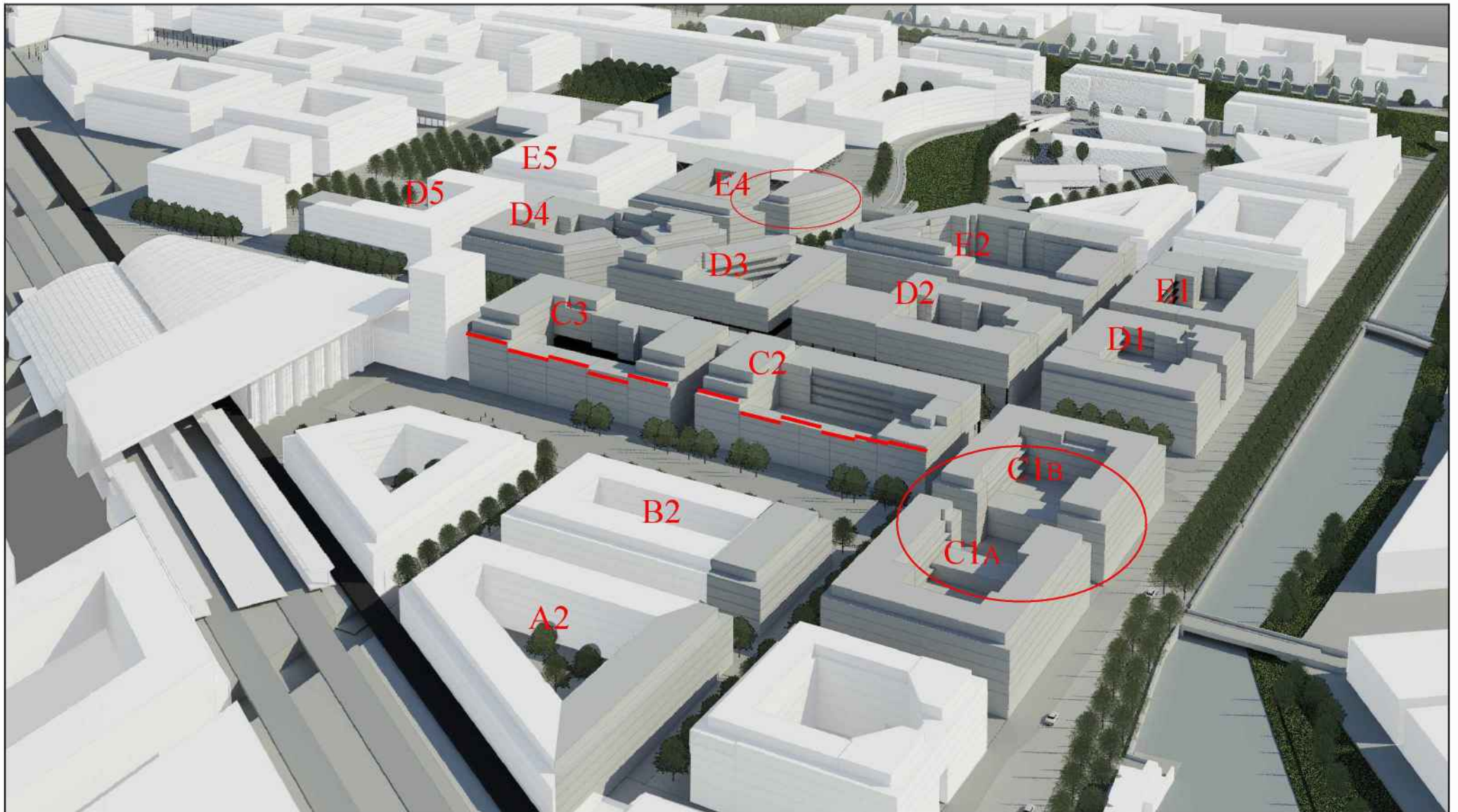
Analyse van de inzending

- een herkenbare plint is niet overal aanwezig. In veel gevallen is grijs natuursteen toegepast, wat samenhang geeft.

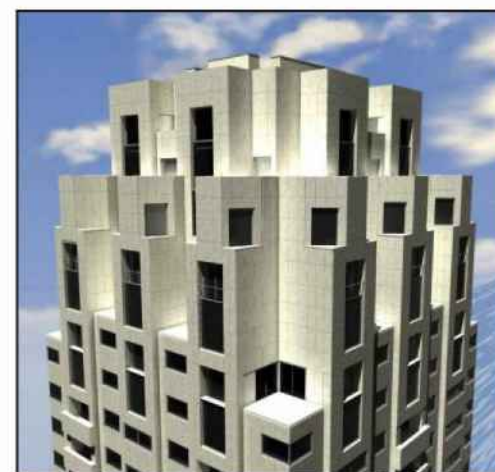
b. Kroon en silhouet

Het silhouet is een van de belangrijkste bestanddelen van het stadsontwerp Leidsche Rijn Centrum. De overgang van beneden naar bovenstad wordt geaccentueerd in de bebouwing. In het silhouet wordt een getrapte opbouw nagestreefd in de vorm van terug liggende lagen. Opdat er sprake is van een massiviteit en continuïteit wordt hierbij aanbevolen om setbacks, dakopbouw etc. in de zelfde materialisering van de onderbouw door te zetten. Dit is een basisprincipe van het middeneuropese stadsontwerp. Schuine daken enkel op bijzondere plekken.

Continuïteit en Coherentie

Referenties Kroon
en silhouet

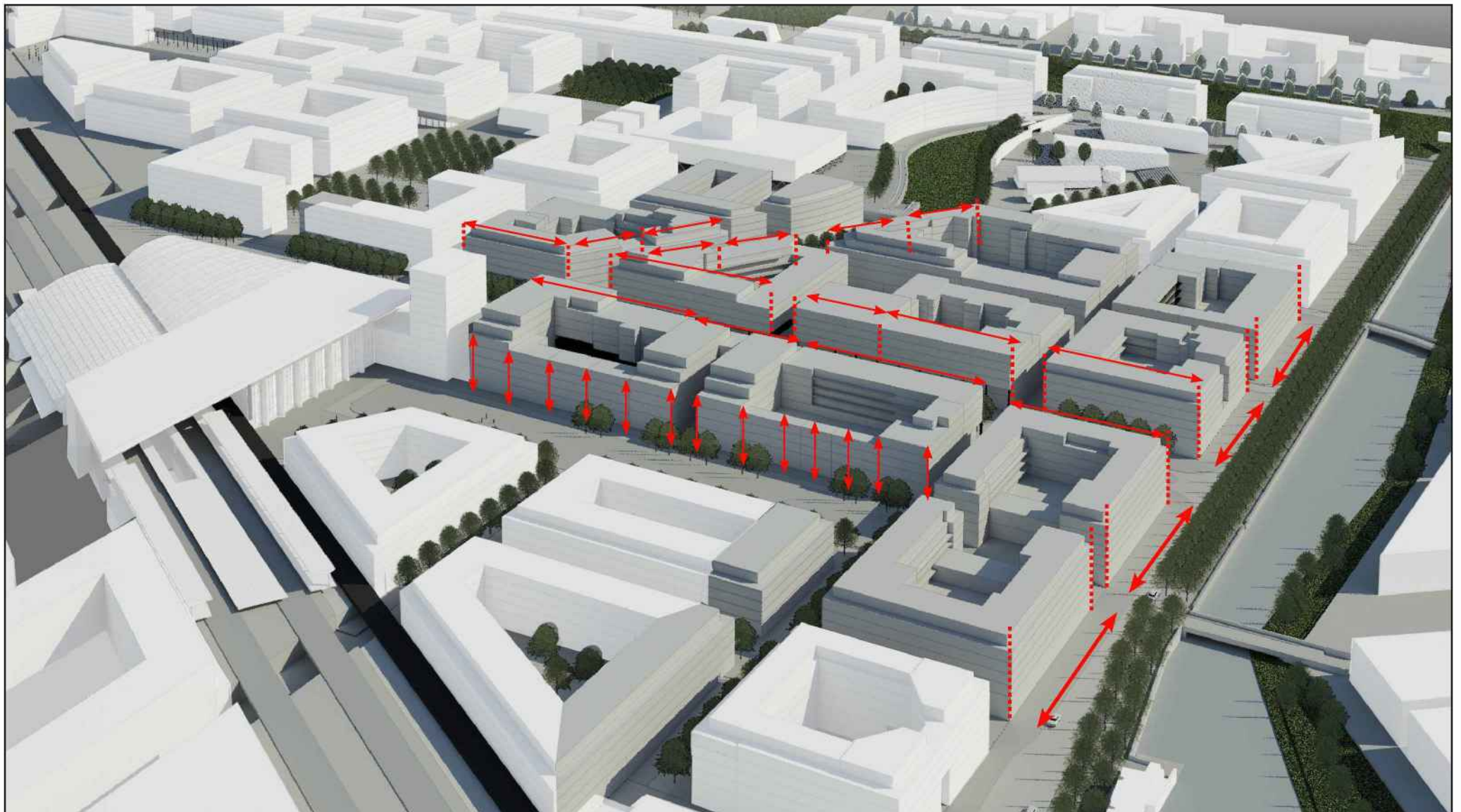
JO COENEN & CO AMSTERDAM

c. Geleding (Horizontaal/verticaal)

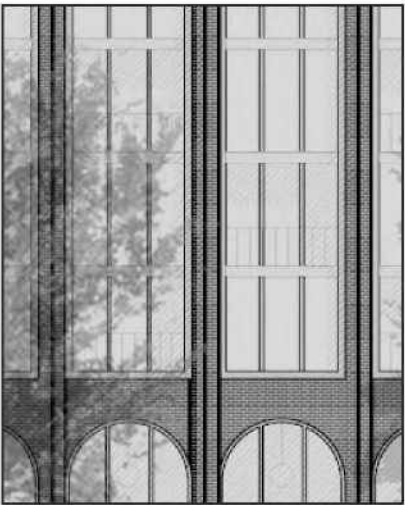
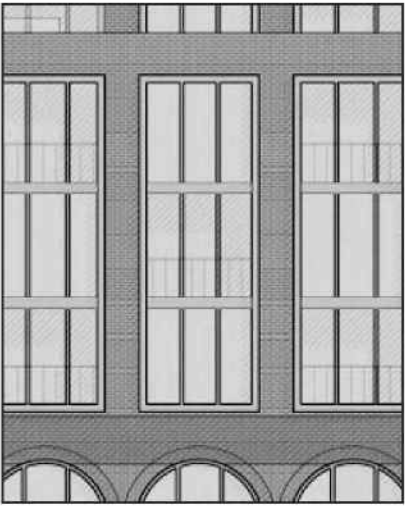
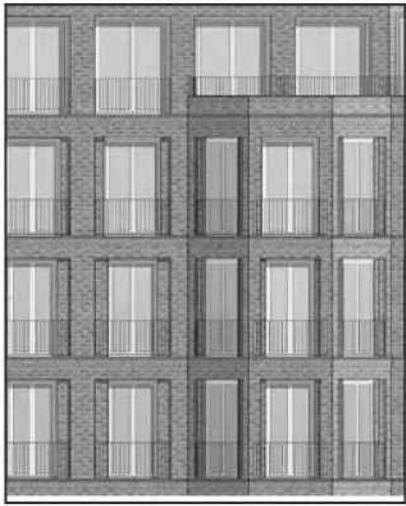
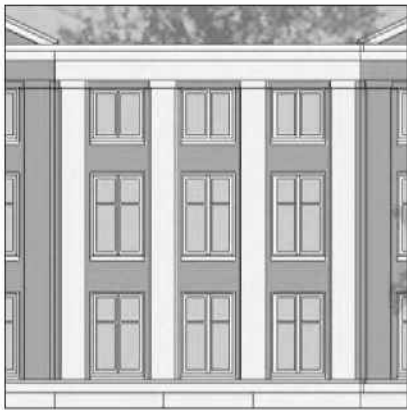
Geleding van de gevel is een belangrijke inzetbare karakteristiek om samenhang te creëren.

Onderscheiden in de analyse van de inzending zijn de horizontale, verticale en vierkante patronen.

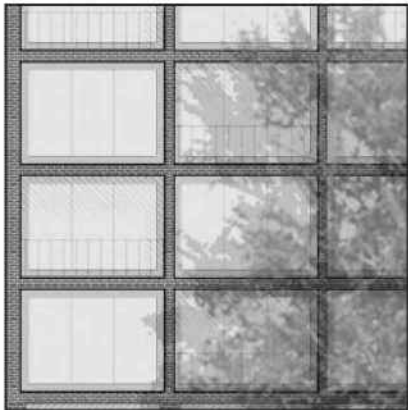
Verticale geleding kan het beeld van een verfijnde schaal en statuur aan het Brusselplein ondersteunen. Een horizontale samenhang in de geleding ondersteunt het beeld van de monumentale Parijsboulevard.

verticaal

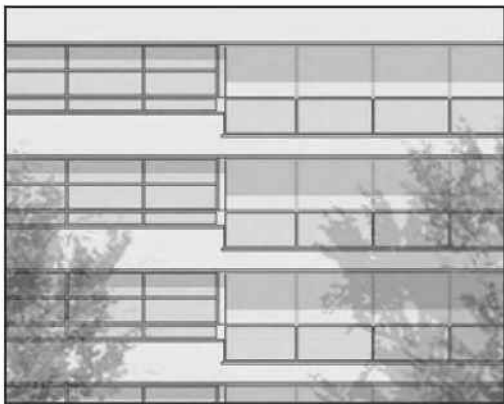
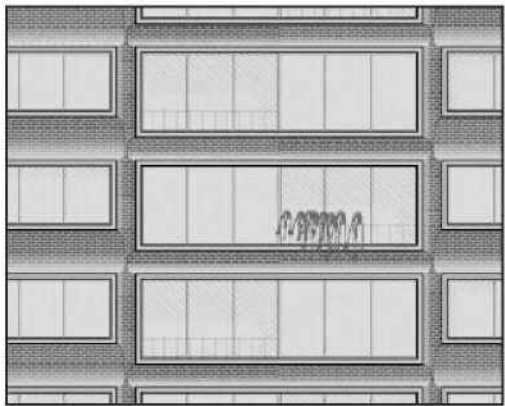
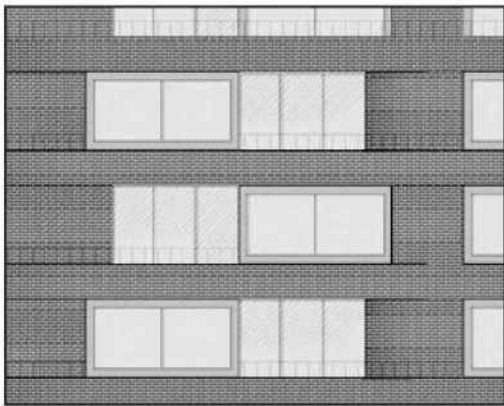

vierkant

horizontaal

d. Kleur en materiaal van de gevels

De gevels kenmerken zich door een massieve plint veelal uitgevoerd in natuursteen.

De gevel wordt door ornamenten verrijkt met rijke baksteen tegelplateaus en tektoniek zodat ook een divers beeld ontstaat.

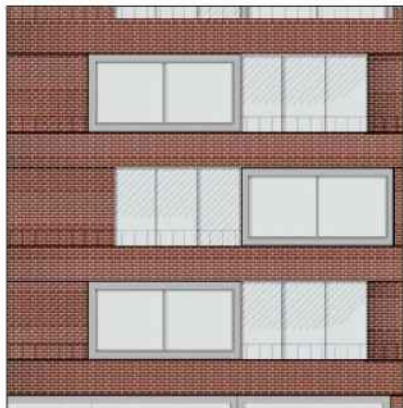
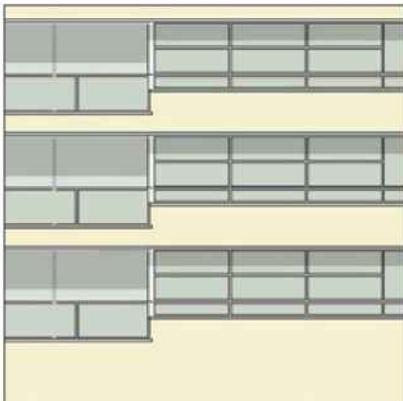
Bijzonder gedetailleerde hoge entreepartijen en hoekoplossingen verrijken dit beeld.

Analyse schematisch kleuren inzending ASR/vesteda (nieuwe massa's)

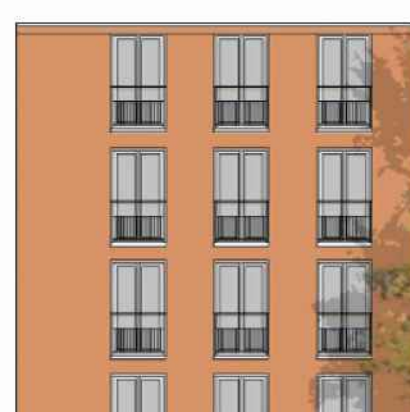
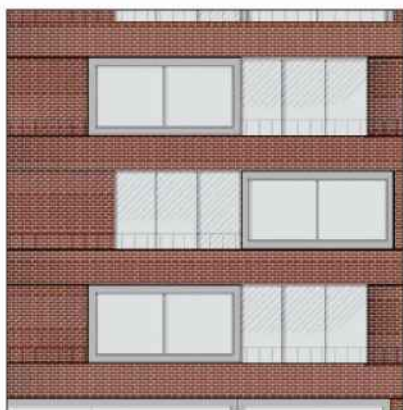
Analyse van de inzending

Toegepaste diversiteit aan kleurtonen

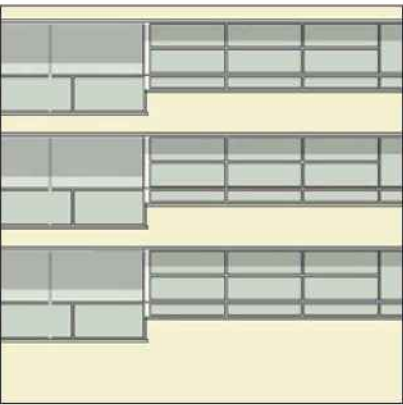
Analyse van de inzending

Toegepaste kleurtonen tussen oranje/rood en bruin

Analyse van de inzending

Toegepaste kleurtonen tussen grijs/wit en geel

Analyse van de inzending

Toegepaste Plinten

1 verdieping

1,5 verdieping

2 verdiepingen

e. Accenten

- op sommige plekken is bijzondere bebouwing gewenst, hier wordt een hogere norm aan de kwaliteit van de afwerking gesteld. Bijzonder gedetailleerde hoge entreepartijen en hoekoplossingen verrijken het straatbeeld.

- oppervlakken

- diepte, neggen, schaduw, ritme, versiering, relief, oppervlaktestructuur

- Oppervlakken
bijv. glazuursteen vlakken
reliefs, kunst

- Hoeken
bijv. erker. kunst

- Signalen
bijv. beeld, kunst

2

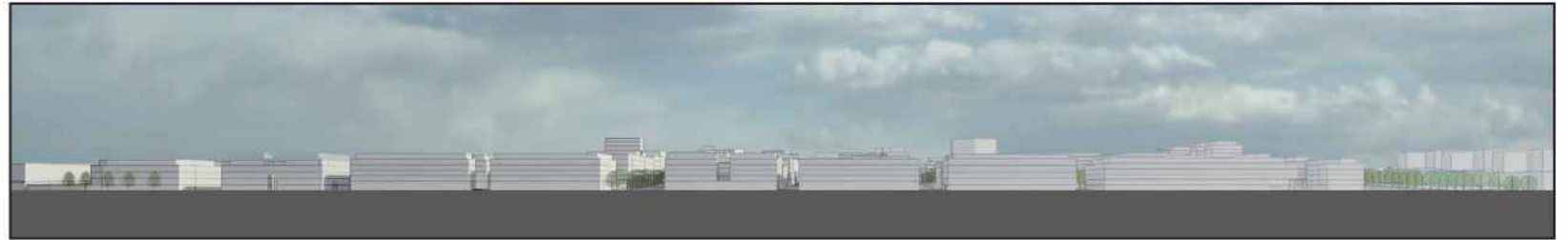
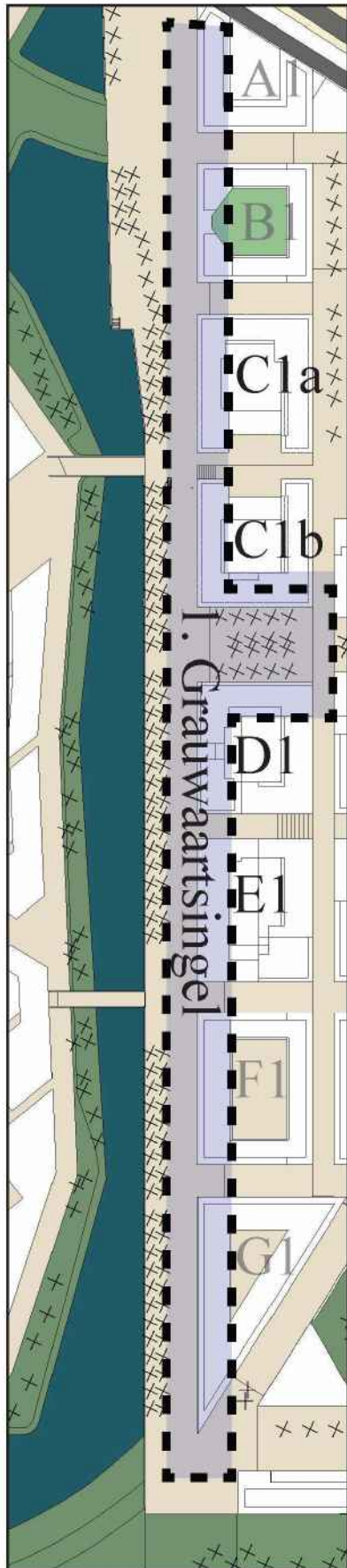
architectonische aanwijzingen

5

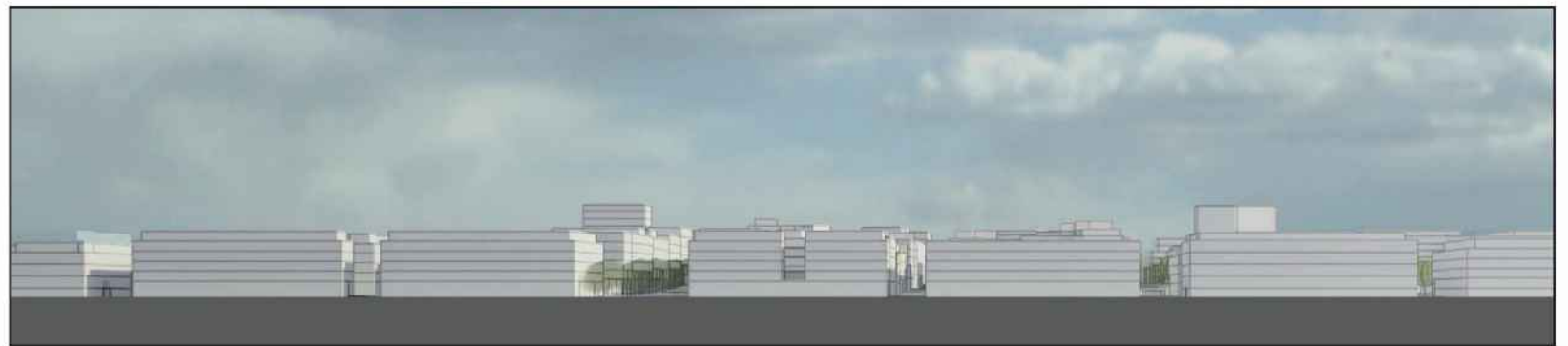
entiteiten

1. Entiteit Grauwaartsingel

Aanbeveling voor samenhang met de openbare ruimte

ENTITEIT

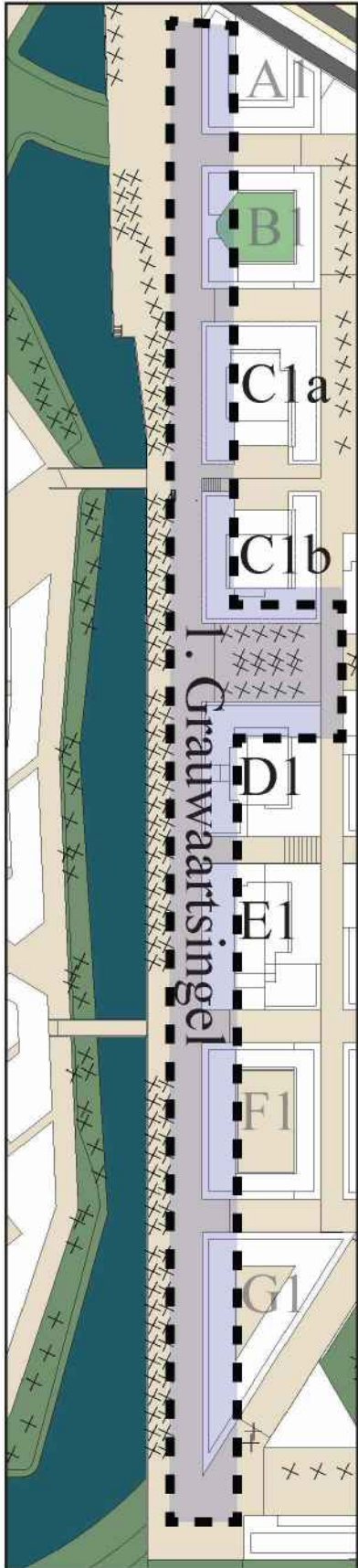

- Plint samenhangend 1,5 verdieping hoog
- Gevelwand van bouwblok aan Singel van 1 architect c.q. handschrift per aanzicht bouwblok
- Duidelijk herkenbare setbacks. Gootlijn mag verspringen mits ze over de gehele Singel een samenhangend geheel vormen.
- Mooie hoge voorname entrees aan singelzijde.
- Relatie materialisatie bebouwing met kademuur

Toegepaste materialisatie van de kademuur

JO COENEN & CO AMSTERDAM

Basis Singel

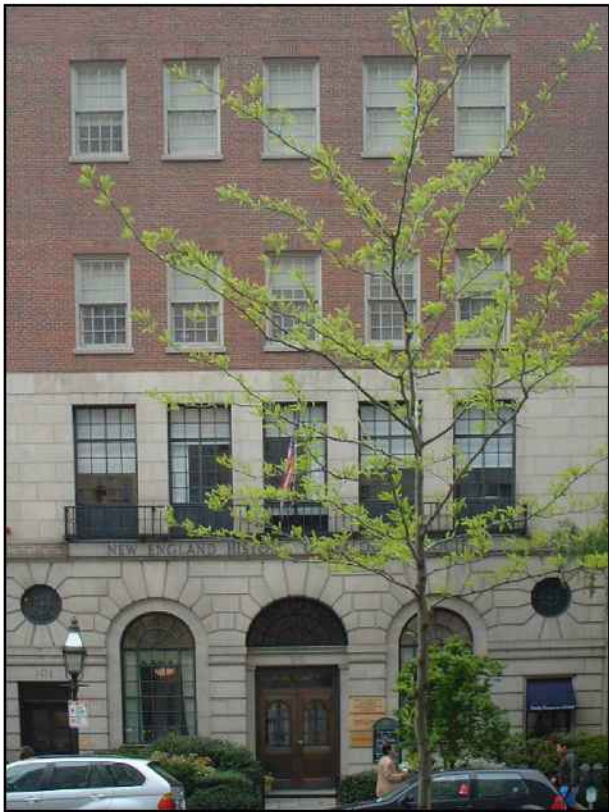

35

Intentie Singel

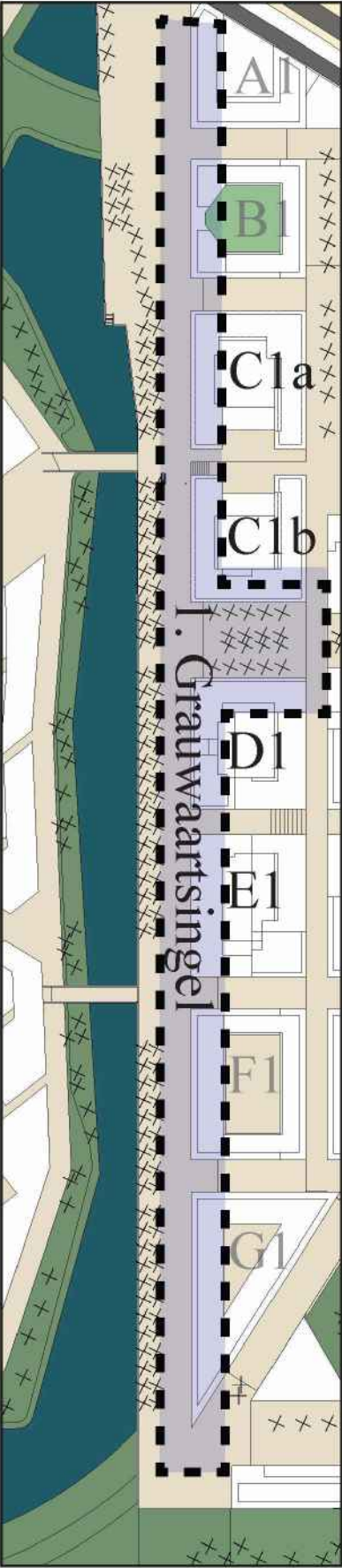
Referenties

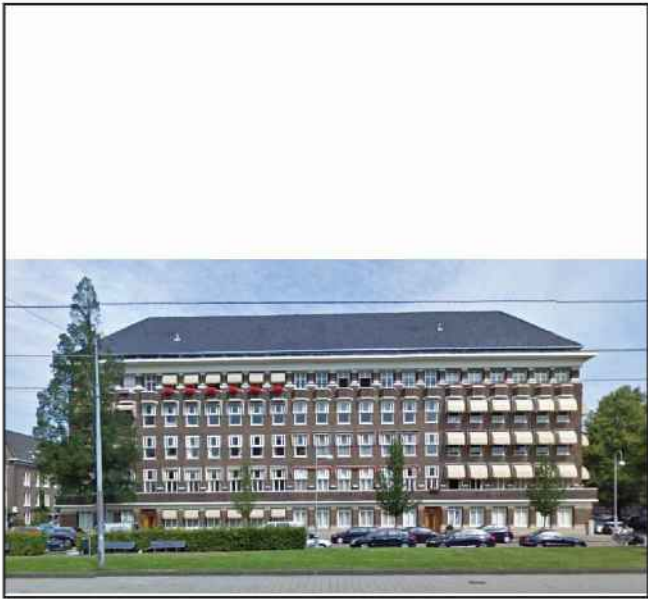
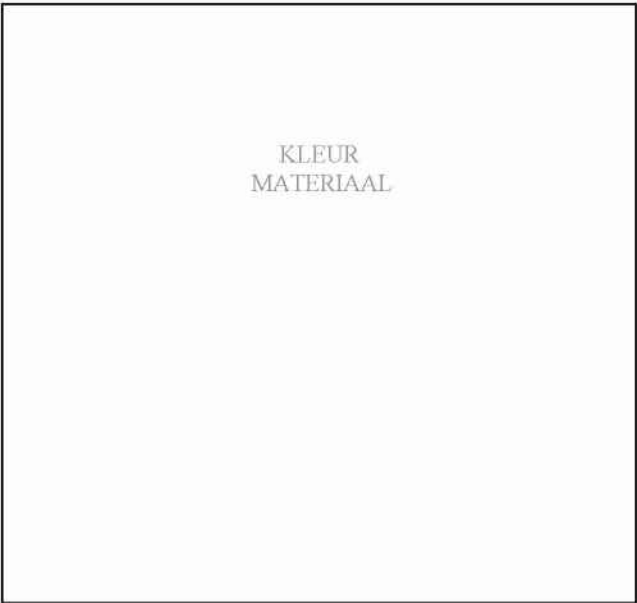
36

Variabele karakteristieken

KLEUR MATERIAAL	MAAT SCHAAL GELEDING
PLINT KROON	VER- BIJZONDERING

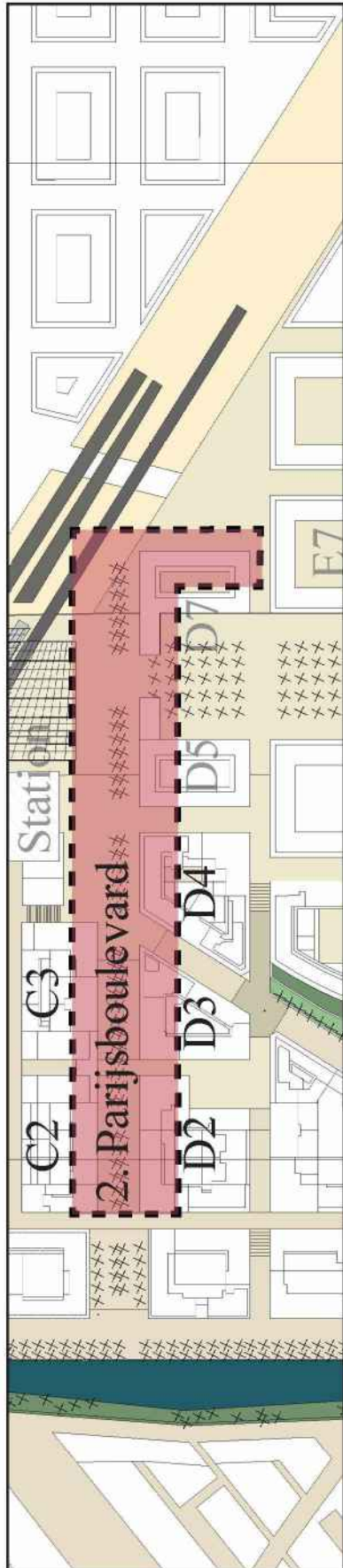
Aandachtspunten

2. Entiteit Parijsboulevard

Aanbeveling voor samenhang met de openbare ruimte.

- Enkel lichte kleuren worden toegepast (wit, gelig)
- Horizontale geleding
- Plint zo veel mogelijk samenhangend
- Statige bebouwing in symmetrische grote bouwblokken

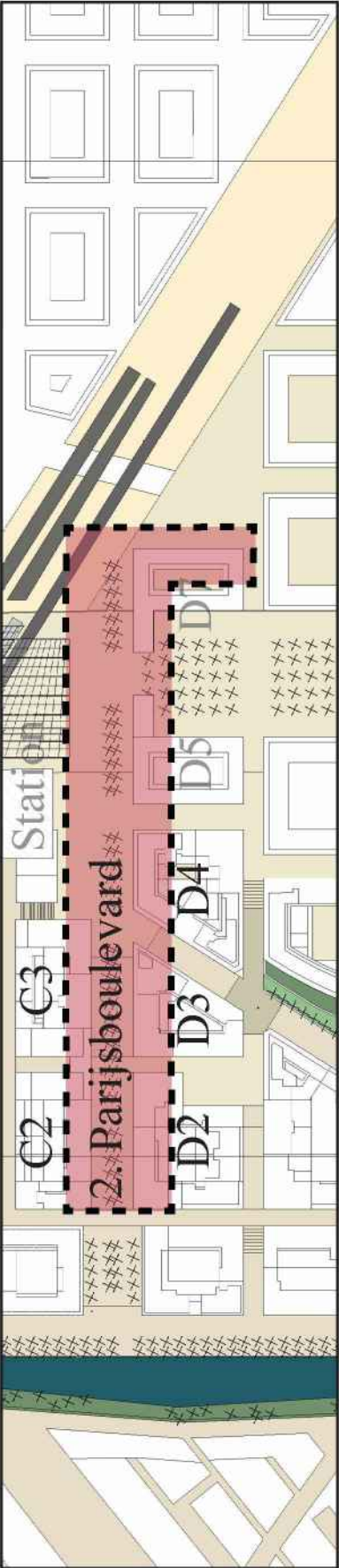

Basis Boulevard

Parijs, Rue de la Paix

Variabele karakteristieken

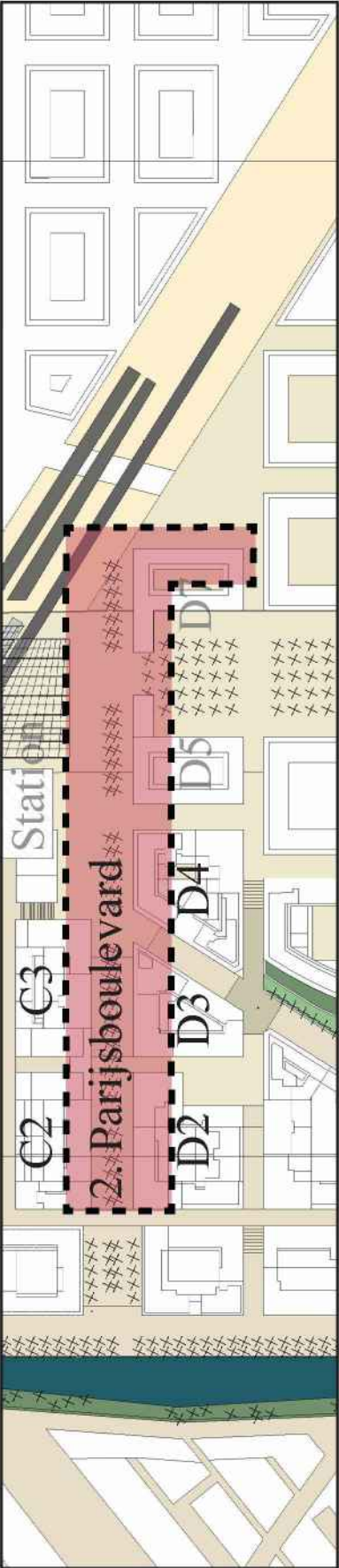

KLEUR MATERIAAL	MAAT SCHAAL GELEDING
PLINT KROON	VER- BIJZONDERING

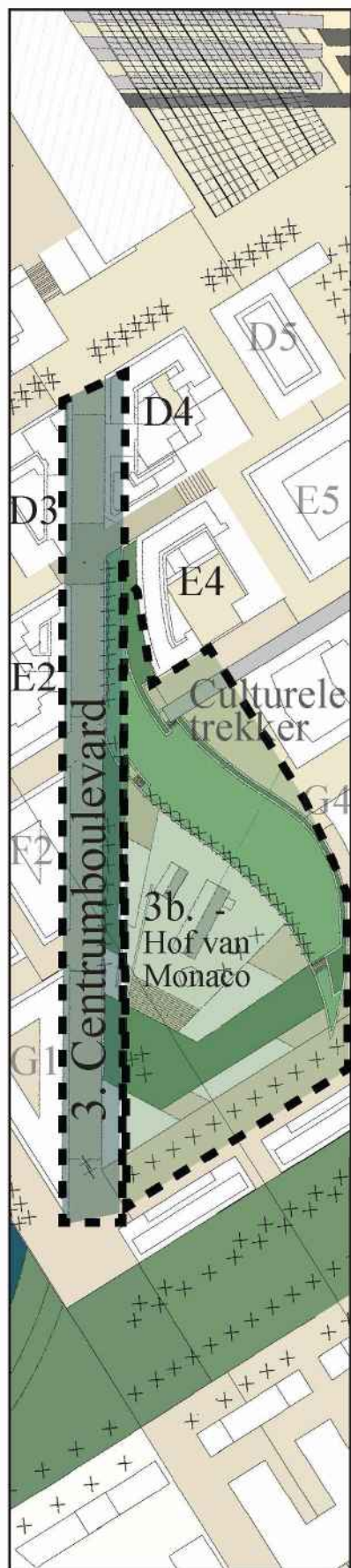

Intentie Boulevard

3a. Entiteit Centruboulevard

- Westzijde lichte tinten (rood/ bruin/ oranje)
- Oostzijde donkere (rood/ bruin/ oranje) tinten
- Continue doorlopende plint
- Vooral veel samenhang wat betreft geleding van de bebouwing in de westelijke straatwand
- Versiering van de bebouwing ter accentuering van prominente hoeken

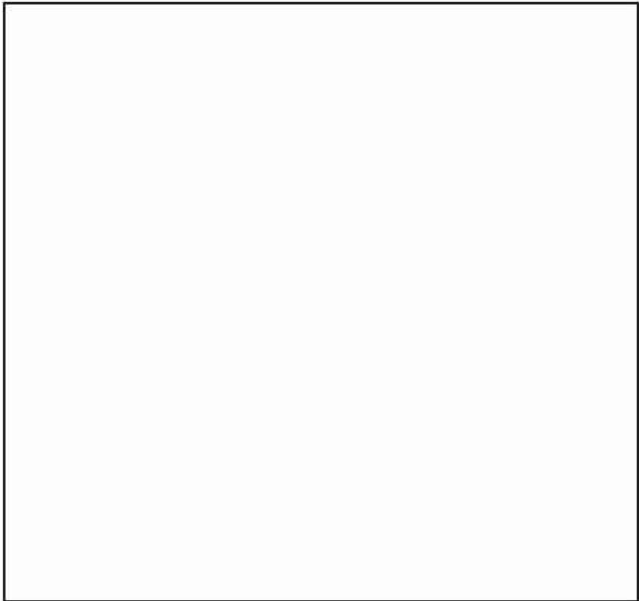
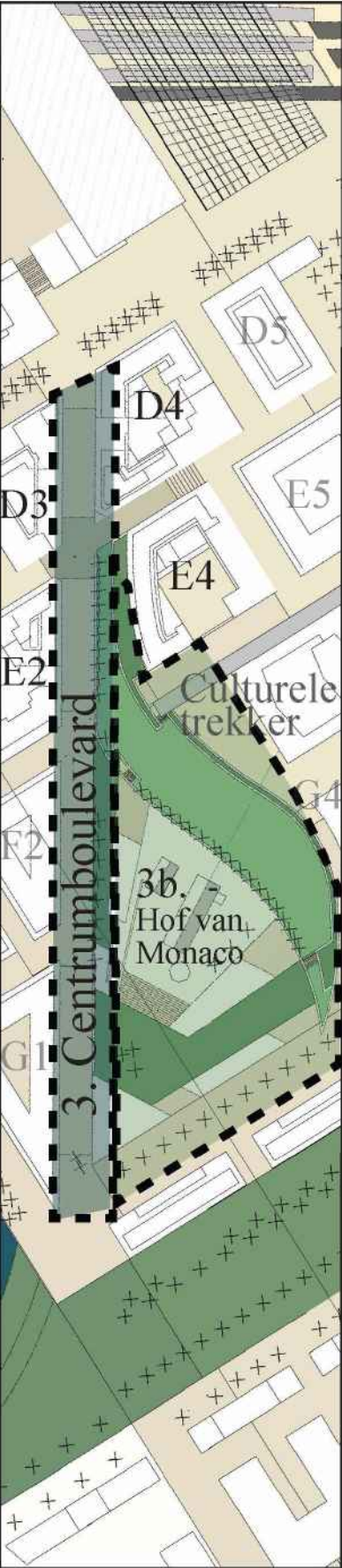
Basis Centruboulevard

Intentie Centruboulevard

Variabele karakteristieken

KLEUR MATERIAAL	MAAT SCHAAL GELEDING
PLINT KROON	VER- BIJZONDERING

Referentie samenhang gevel en setbacks

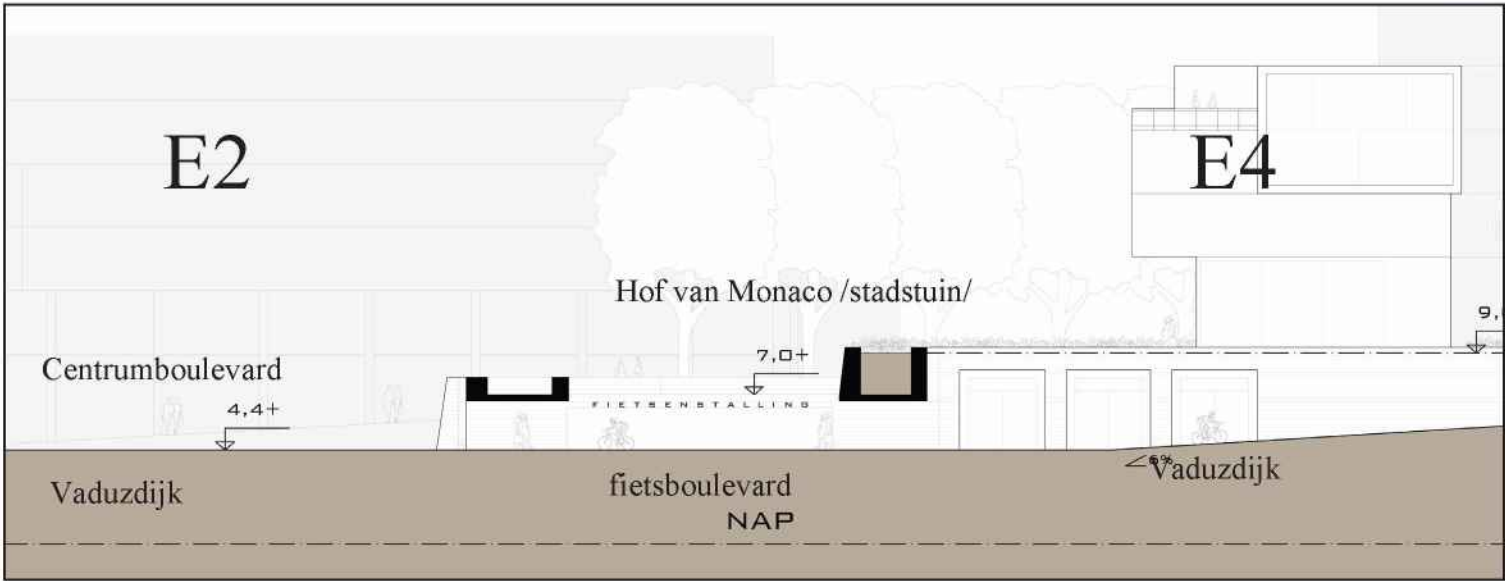
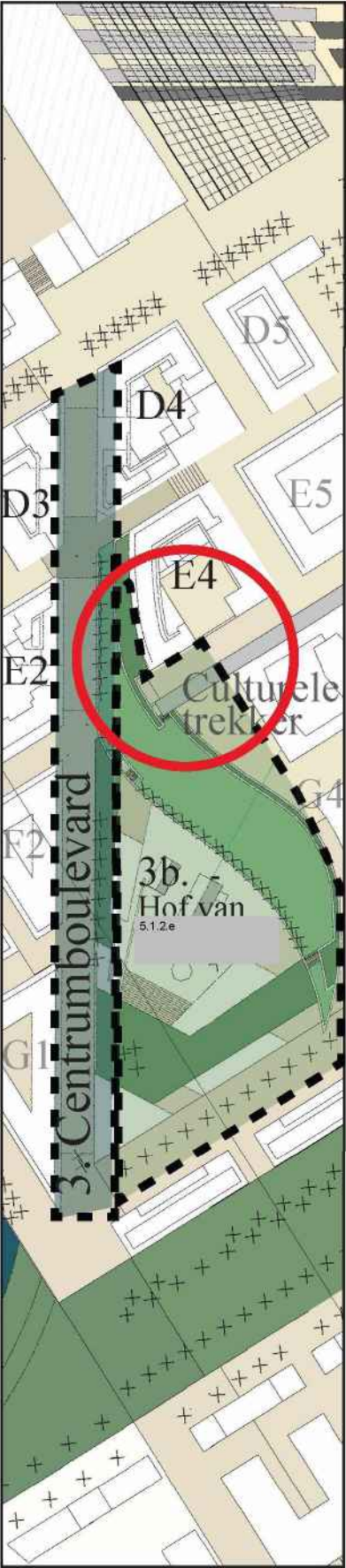
Intentie relatie kleuren

Aandachtspunten

3b. Entiteit Hof van Monaco

Aandacht voor de bijzondere randvoorwaarden vanuit de openbare ruimte.

Referenties

Referenties

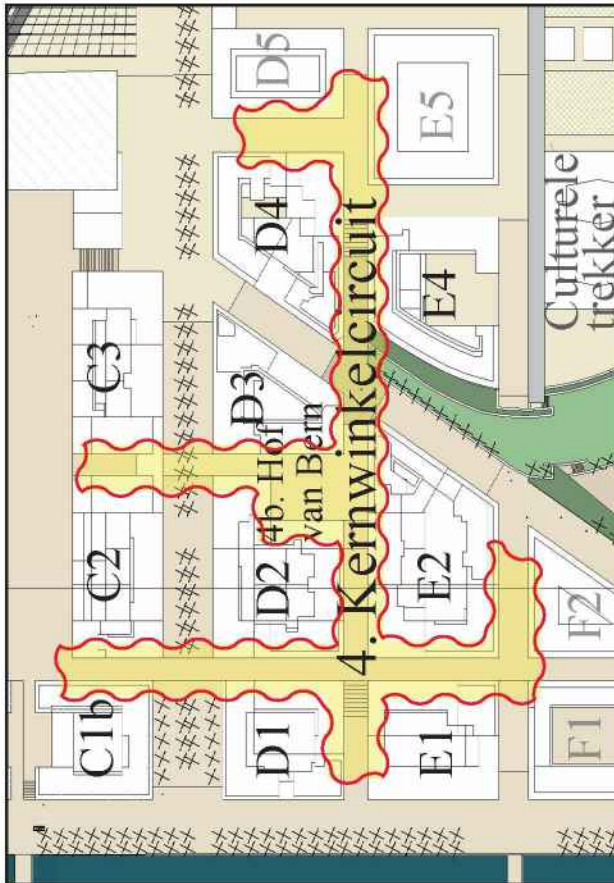

Referentie typologie bovenbouw
overdekt binnenhof voor bouwblok E4

Referentie voor de publieke plint
bouwblok E4

4. Entiteit Kernwinkelcircuit

- Veelkleurig, verscheidenheid, diversiteit
- Samenhangende plint
- Middelgrote verkaveling per bouwblok
- Versiering van de bebouwing op hoeken van het winkelcircuit

Kernwinkelstraat: schaal en geleiding

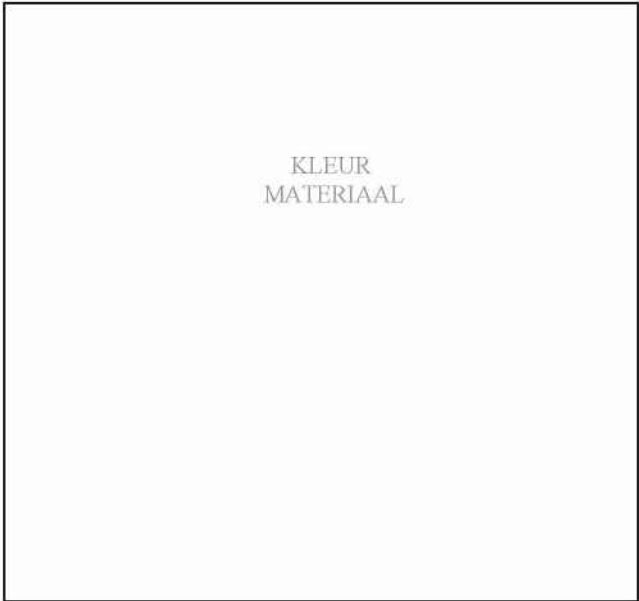
Geleding Beethovenstraat in Amsterdam

Referenties

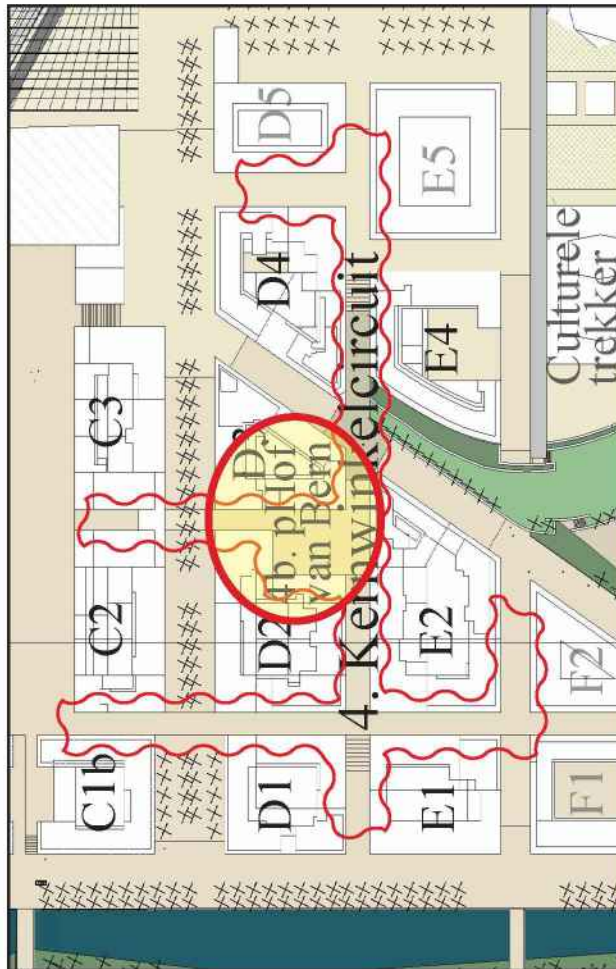

Variabele karakteristieken

KLEUR MATERIAAL	MAAT SCHAAL GELEDING
PLINT KROON	VER- BIJZONDERING

4b. Entiteit Hof van Bern

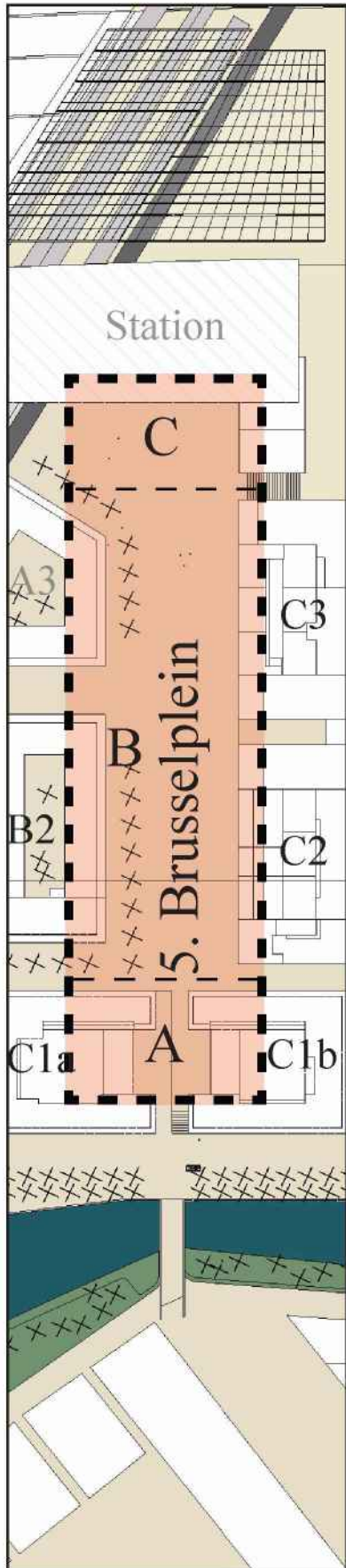

51

- Veelkleurig, verscheidenheid, diversiteit
- Samenhangende plint
- Middelgrote regelmatige verkaveling per bouwblok
- Versiering van de bebouwing op hoeken van het winkelcircuit

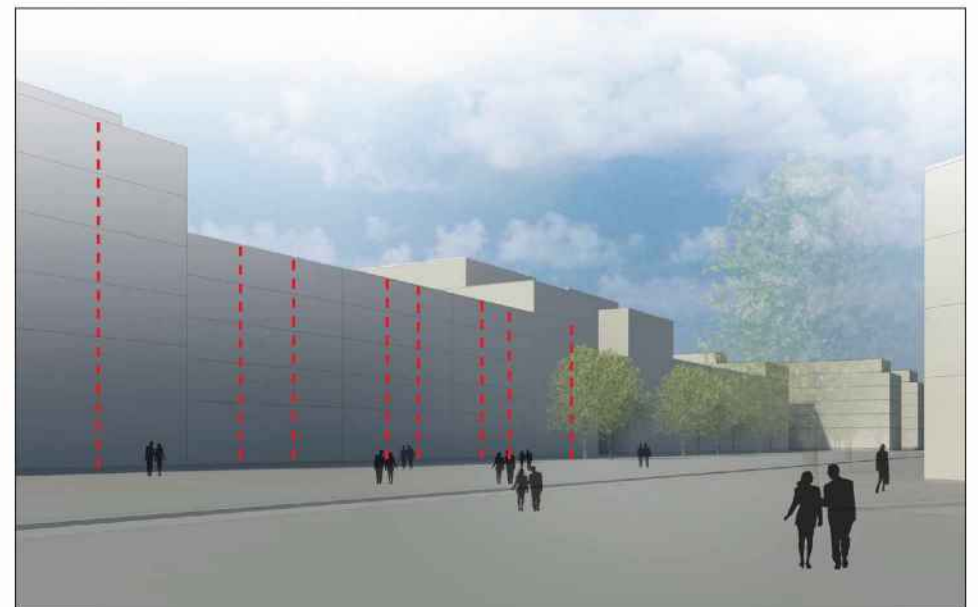

5. Entiteit Brusselplein

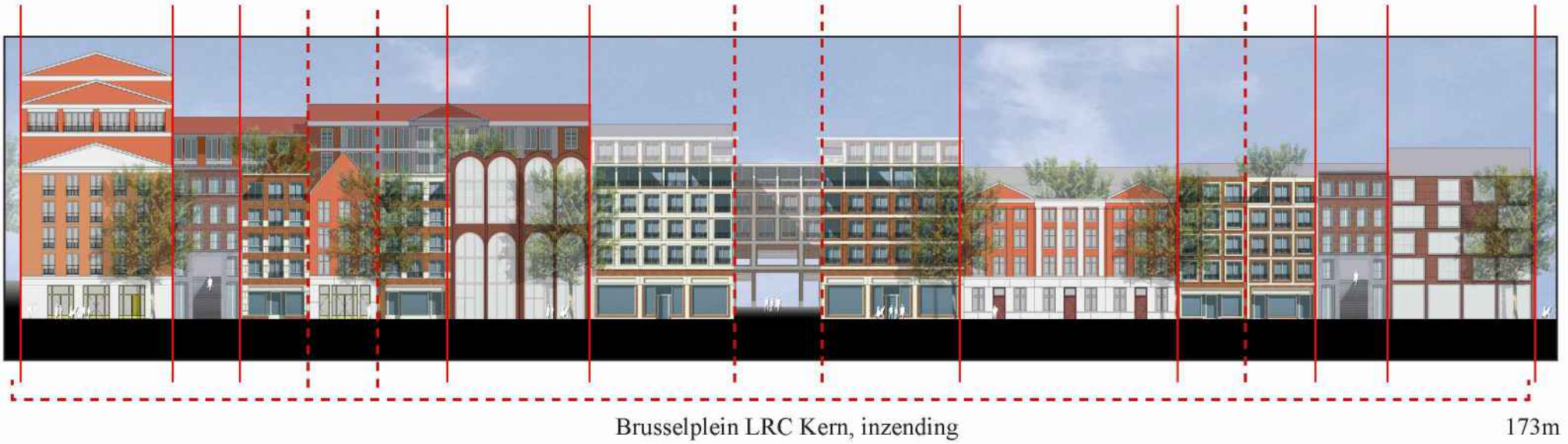

- Verscheidenheid in materialen en kleur
- Verticale geleiding
- Diversiteit in plint om het verticale te benadrukken.
- Fijnmazige verkaveling in een regelmatige verdeling
- Versiering van de bebouwing aan het gehele plein

n.b. - Aandacht voor de invulling van de bebouwing op het plein (bibliotheek/cultuur en uitgangen parkeergarages)

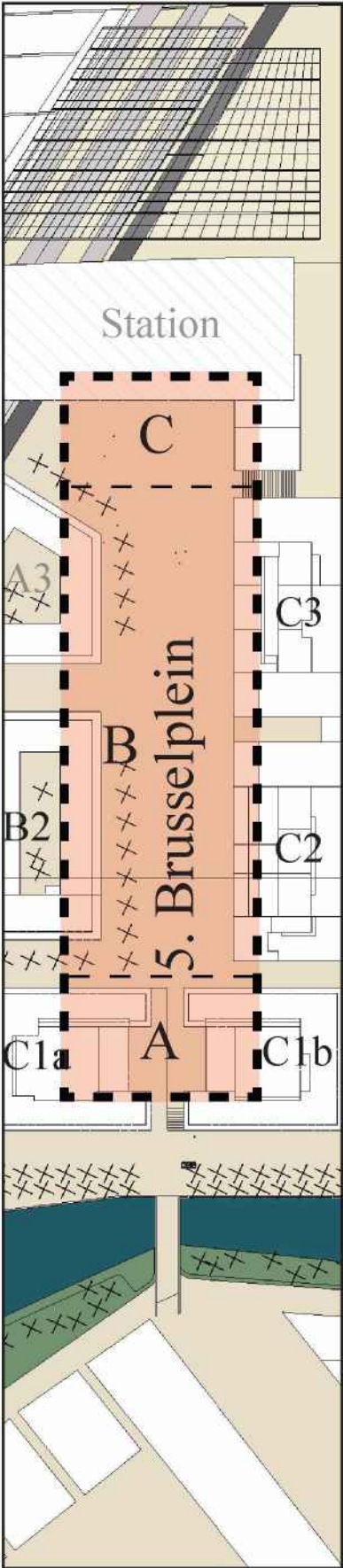

Brusselplein : schaal en geleiding

Inzetbare variabele karakteristieken

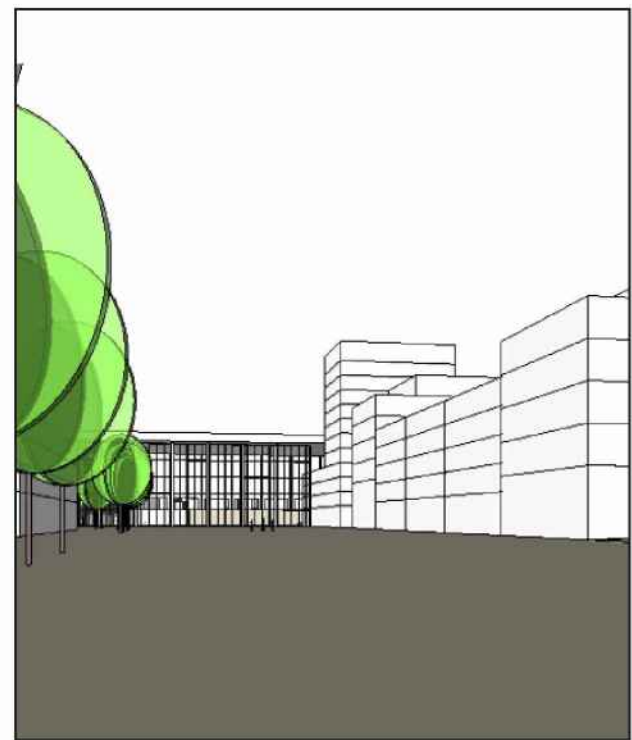
KLEUR MATERIAAL	MAAT SCHAAL GELEDING
PLINT KROON	VER- BIJZONDERING

Aandachtspunten

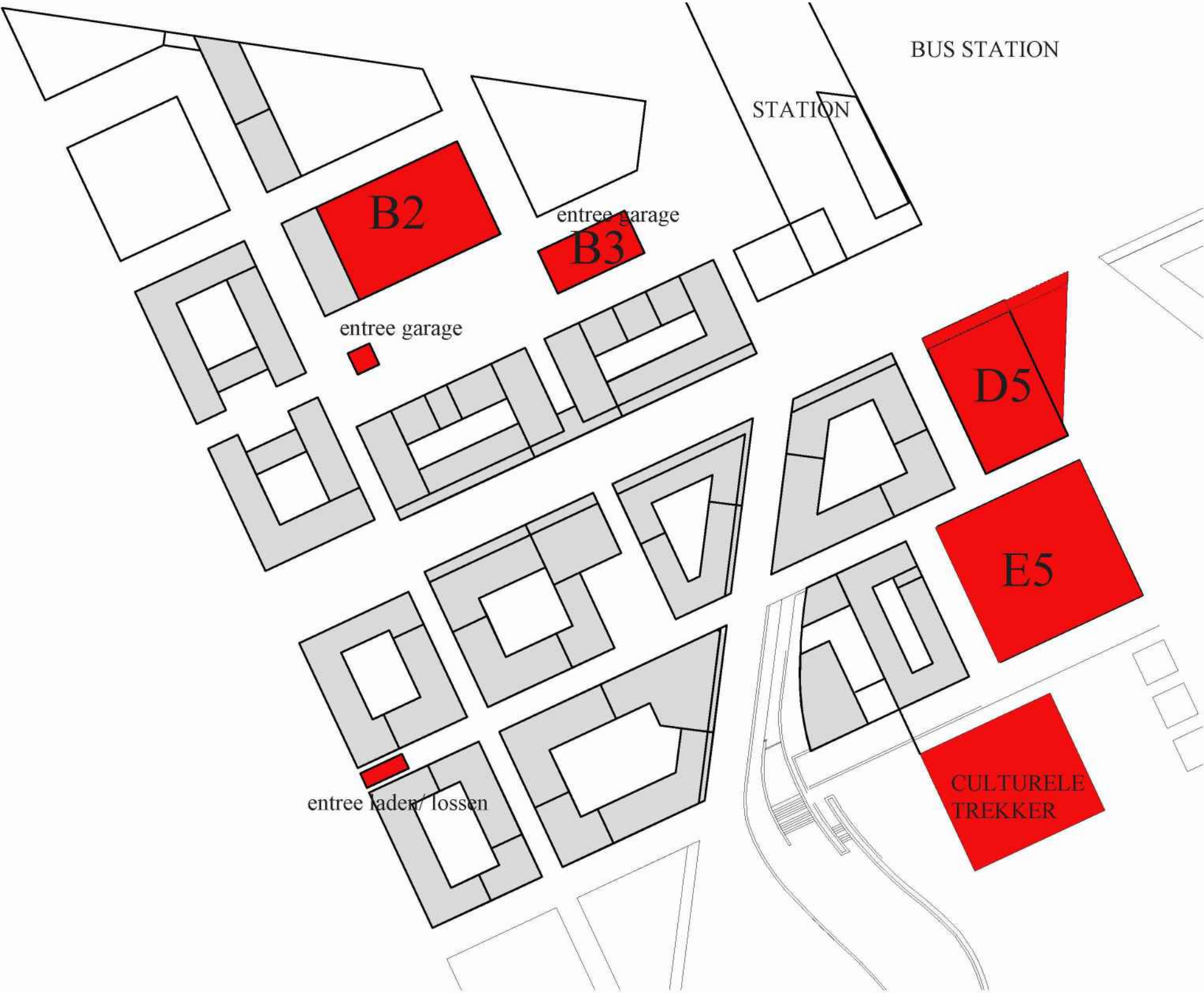

Volume bibliotheek op het stadsplein

Station aan het stadsplein

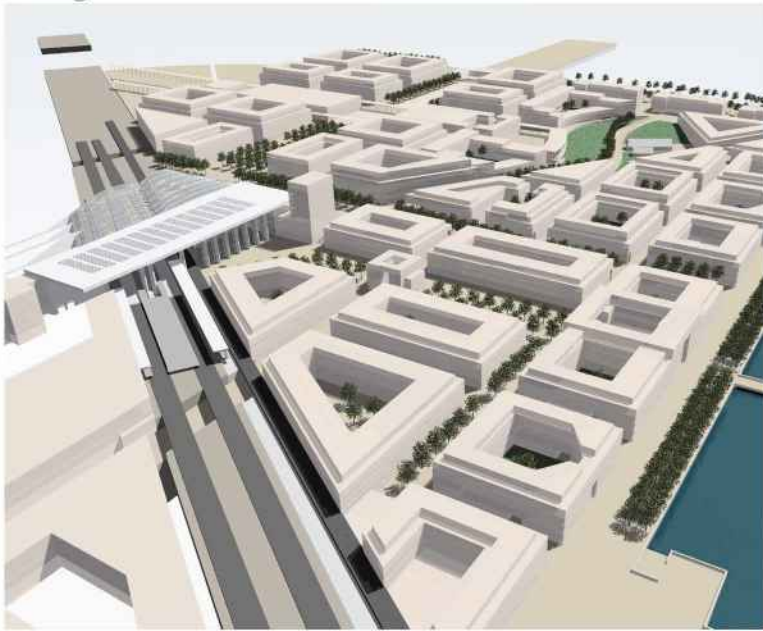
p.s.1:
Context

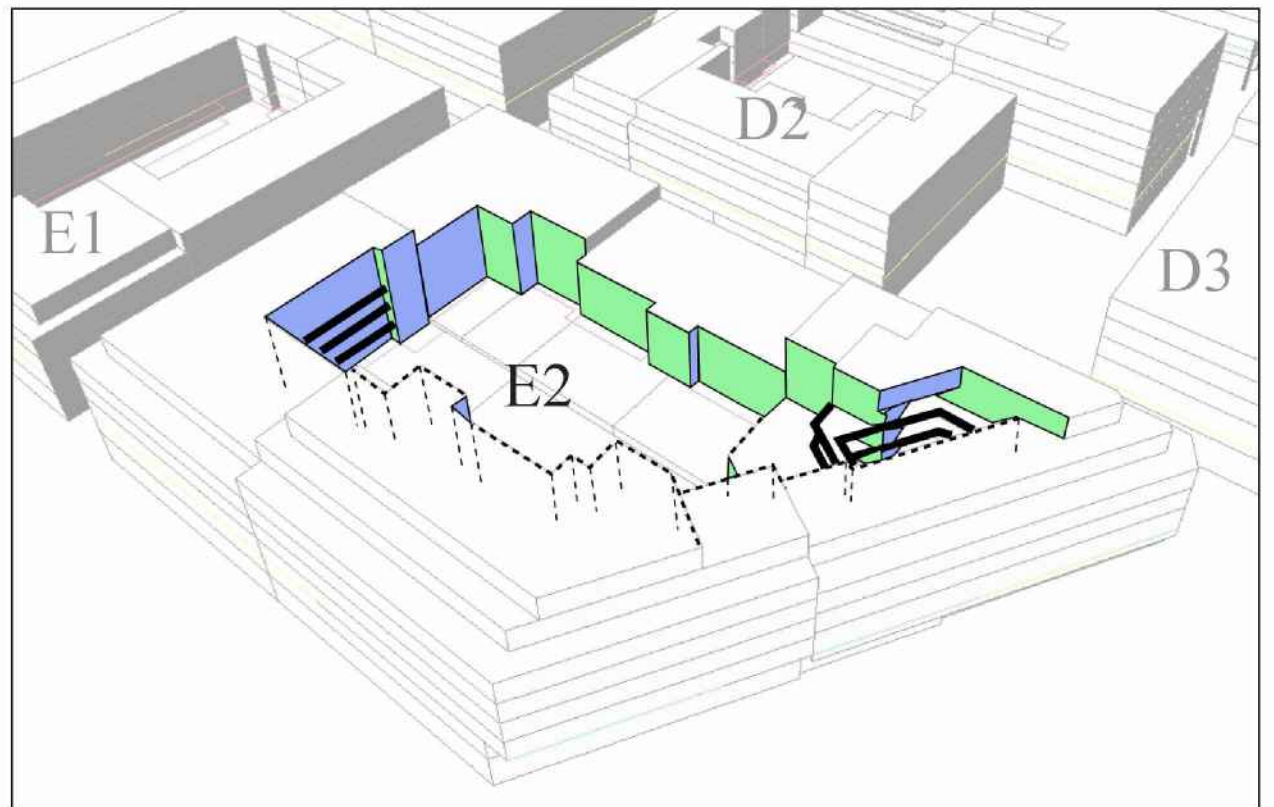
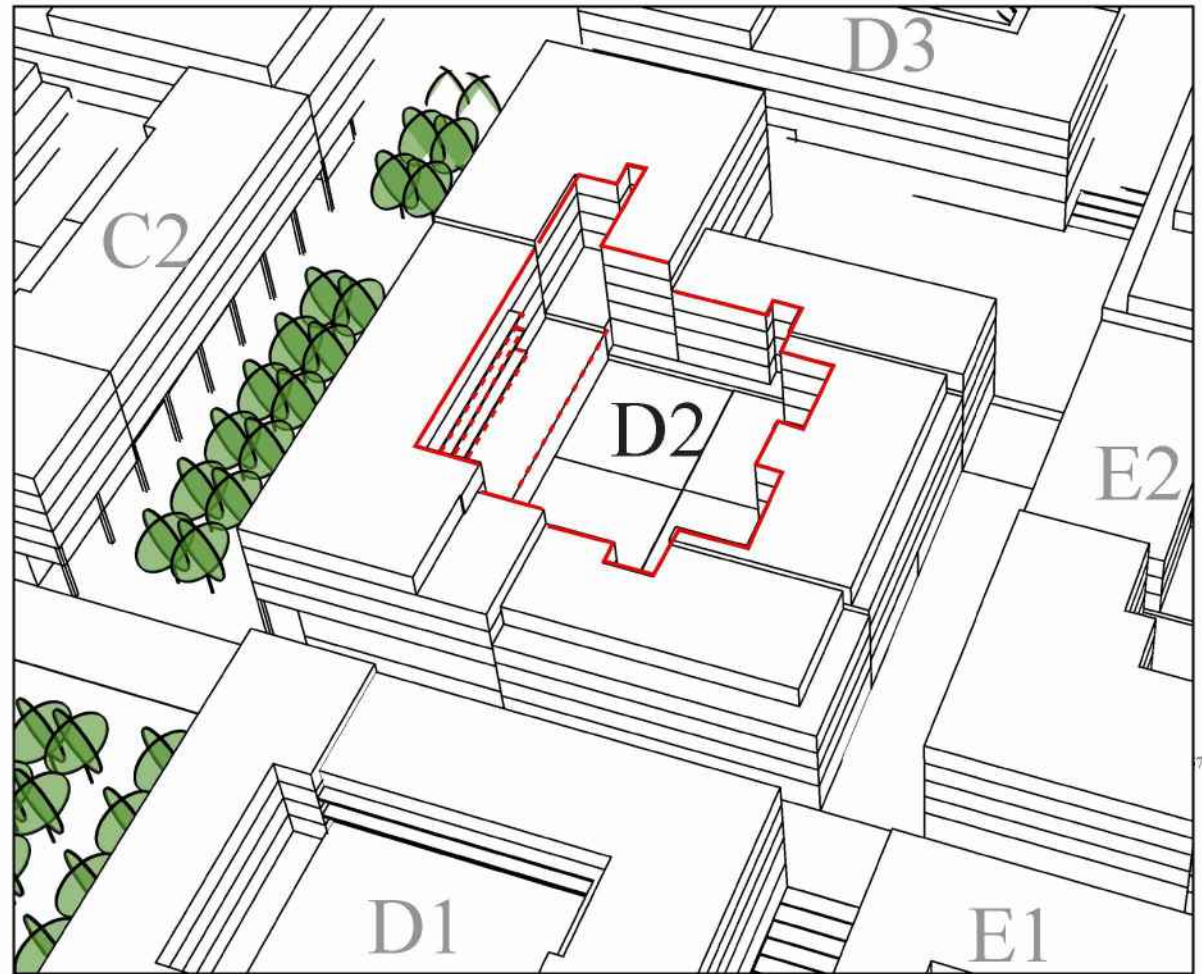
p.s. 2:

Trappenhuizen in relatie tot hoven en beeld

In het masterplan ligt de nadruk op de precieze gestalte van de binnenhoven. Zoals te zien in de afbeeldingen hebben deze een heldere rustige vorm.

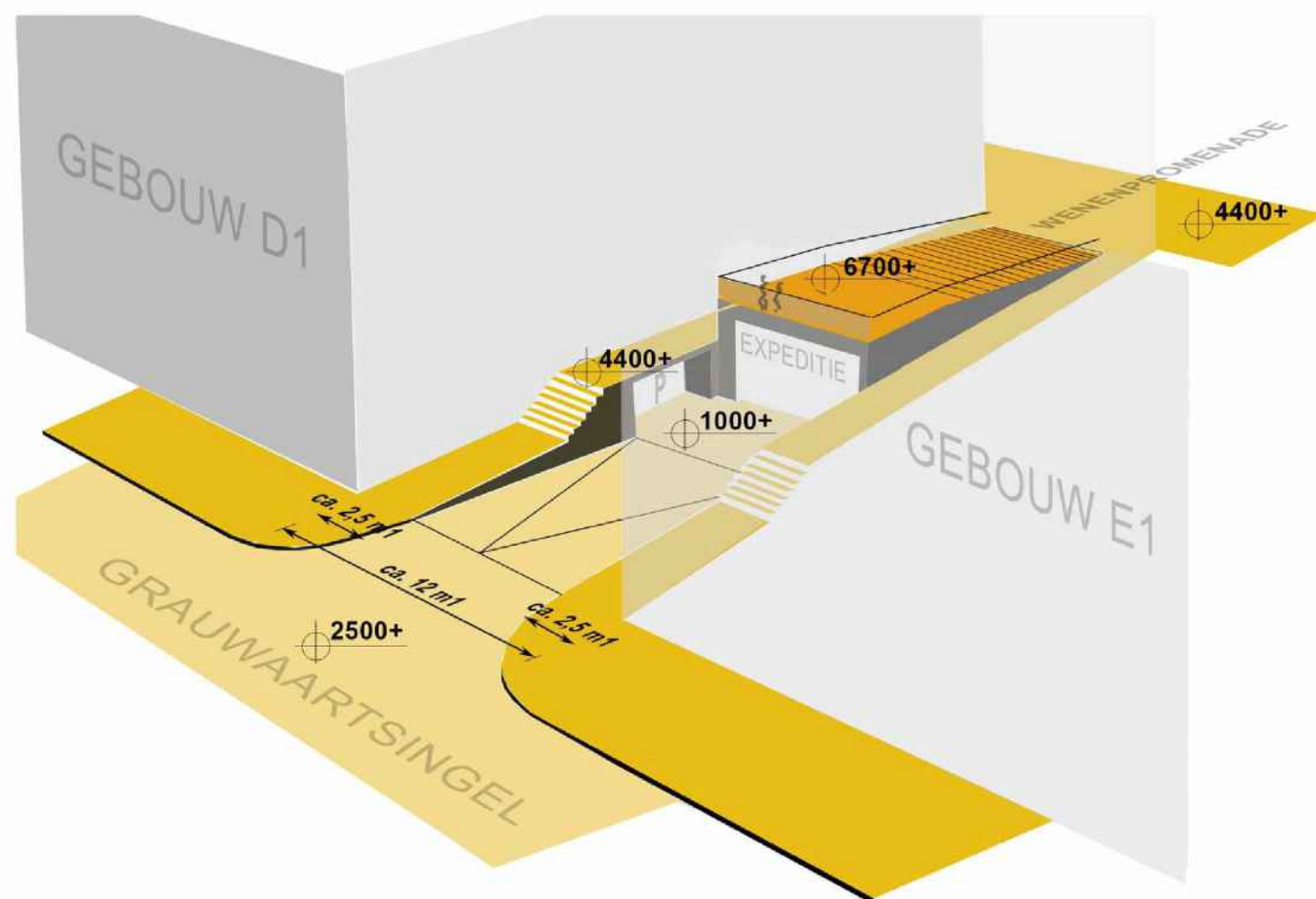

- Het binnenhof dient rust uit te stralen in vormgeving en uitbundigheid.
- Trappenhuizen en ontsluiting dienen zo veel mogelijk binnen de rooilijn opgelost te worden. Als een trappenhuis als element toch buiten de rooilijn zou komen is het wenselijk dit object bijzonder en rijk te detailleeren.

p.s. 3:

Aandacht voor de entree van de expeditiestraat

datum: 2 juli 2010
tekening: LRC-SO-kn_01

KOKON
architectuur & stedenbouw

